

Zatykó Gyula: merjünk újból nagyok lenni

2014. 3. 16.

Az Erdélyi Magyar Néppárt és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) partiumi szervezete idén rendhagyó módon Szatmárnémetiben, a Kossuth-kertben tartotta az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc kitöréséről megemlékező központi ünnepségét. Az ünnepi beszédek mellett gazdag kulturális programmal készültek a szervezők, ezeknek azonban csak egy része valósulhatott meg, mivel a Szatmár Megyei Múzeum vezetősége az utolsó pillanatban megtagadta a múzeum épületében előzetesen kibérelt terem használatát, ahol a program szerint Birinyi József népzeneész, a Hungaricum Szövetség elnöke hangszerbemutatójára került volna sor. A szervezők úgy döntöttek, hogy beperlik az intézményt, mely jelentős anyagi kárt okozott számukra.

Mindezen körülményektől eltekintve méltóságteljes ünnepségen vehettek részt azok, akik a viharos időjárás ellenére eljöttek a Kossuth-kertbe.

Veres-Kupán Enikő, az EMNT Szatmár megyei vezetője által moderált ünnepi megemlékezésen elsőként Arányi Andrea kolozsvári konzul felolvasta Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke üzenetét.

Tőkés László EP-képviselő, az EMNT elnöke felszólalását azzal kezdte, hogy miközben a régi idők dicsőséges harcait magasztaljuk, mi magunk visszatartjuk magunkat a küzdelem vállalásától. Nehezen tudjuk követni a kereszthalált vállaló Krisztus példáját, mint ahogy azoknak a hősöknek a példáját is, akik krisztusi módon életüket áldozták a szabadságért – mondotta. Hozzátette: a közfigyelem napjainkban Székelyföldre, és a székelyek autonómiaküzdelmére szegeződik, de mindemellett Erdély nyugati hídfőállása, a Partium is több figyelmet érdemel, ezért döntött úgy, hogy a március 15-ét a Partiumban tölti.

Tőkés László

A forradalom idején, a Magyarországon és az Európában élő népek szabadságigényéről szólva Tőkés László kifejtette: a népek tavaszán az egységes szabadságszellem hatott át mindenkit, úgy, ahogy 1989-ben is történt, amikor láncreakciószerűen valamennyi nemzet – a balti országoktól a közép- és kelet-európai országokig terjedően – felkelt a zsarnokság ellen. Mindez azt igazolja, hogy az igazi szabadság összekapcsol, a hamis szabadság pedig elválaszt minket – mutatott rá.

„Különböző korokban különböző formát öltött a szabadságharc, de a lényeg ugyanaz. Abban az időben a jobbágyság eltörléséért és a Habsburg-uralom lerázásáért szálltak síkra, mi viszont 25 évvel ezelőtt a többségi kommunista uralom lerázásáért. Most a mi kisebbségi sorsunk jelenti a jobbágyságot, hiszen még mindig megkötözve akarnak tartani bennünket” – fogalmazott a volt temesvári lelkipásztor. Beszéde végén felhívta a figyelmet, hogy a jogfosztottságból akkor találja meg a kiutat az erdélyi magyarság, amikor eléri, hogy sorsáról saját maga döntsön. Ne hagyjuk, hogy olcsó jogokkal kifizessenek bennünket, miközben tudjuk, hogy egyedül az autonómia jelenthet megoldást – hangsúlyozta Tőkés László, aki szerint tovább kell haladnunk azon az úton, amelyiken negyedszázaddal ezelőtt elindultunk, és a szabadságharc mellett az igazságharcunkat is meg kell vívnunk.

A továbbiakban **Langerné Victor Katalin**, a budapesti Magyarság Háza igazgatója szólalt fel. Beszédében elmondta: március 15. szimbolikus történelmi eseményünk, amit akkor is megtartott a magyarság, amikor diktatúra volt. Huszadik századi történelmünk során is jelenvalóvá vált '48 üzenete, hiszen az 1956-os forradalomban is március 15. a függetlenség és a magyar nép szabadságharcának jelképe volt – fogalmazott.

Zatykó Gyula

Zatykó Gyula, az Erdélyi Magyar Néppárt Partiumért felelős alelnöke ünnepi beszédében rámutatott arra, hogy bár egyénileg szabadnak mondhatjuk magunkat, de a nemzet egészét tekintve nem mondható el ugyanez. „Kisebbség vagyunk, a szó legrosszabb értelmében, és állandóan kérünk, koldulnunk kell” – tette hozzá a néppárti elöljáró. Véleménye szerint ezt a módszert már negyed évszázada erőltetjük, és itt az ideje belátni, hogy nem vezet eredményre. Helyzetünkre csakis az autonómia jelenthet megoldást, az, hogy mi magunk döntsünk a saját sorsunkról, és arról, hogyan osszuk el a helyben megtermelt javakat. A néppárti alelnök felhívta a figyelmet: csak akkor változtathatunk sorsunkon, ha erdélyi magyar közösségünk legyőzi kishitúságát, félelmét, és a saját szívére hallgat. Ez az autonómia kivívásának feltétele. „Bízunk az erőnkben, ne hagyjuk, hogy az annyi éven át belénk sulykolt »mert mi kicsik vagyunk« politikája

elfásítson. Merjünk újból nagyok lenni, nagyot álmodni, és főleg merjünk tenni álmunk megvalósulása érdekében” – zárta beszédét Zatykó Gyula.

Mihály András Imre

Mihály András Imre, a Néppárt városi elnöke az 1848-49-es forradalom és szabadságharc fontosabb mozzanatait elevenítette fel. Meggyőződése, hogy egy nemzet, amely nem ismeri történelmét, elfelejti hagyományait, kultúráját, az elsorvad. „A huszonnegyedik órában vagyunk, sürgősen valami változásnak kell eljönnie” – hangsúlyozta.

Veres-Kupán Enikő, a Szatmár megyei EMNT elnöke beszédében kifejtette: amiképpen 1848-ben, napjainkban is többször játszottunk főszerepet „Európa színpadán”. Orbán Viktor, a nemzet miniszterelnökének szerepét méltatva az EMNT megyei elnöke elmondta: „a mi szabadságharcaink az egész világ hajtómotorjaivá váltak, és válhatnak”.

A szatmárnémeti Néppárt és EMNT közös ünnepségén közreműködött Birinyi József népzeneész, Berta Alexandra népdalénekes, Kovács László népzeneész, László Zita színművésznő, István István, a Szatmárnémeti Északi Színház színművésze, a Bartók Béla Hagyományőrző Egyesület kórusa Hencz József vezényletével.

A résztvevők a Kossuth-kertből átvonultak Kossuth Lajos emléksírához, ahol az igei köszöntő után elhelyezték a kegyelet virágait az emléksíron.

Zatykó Gyula ünnepi beszéde

Tisztelt hölgyeim és uraim, kedves emlékező közösség!

A tavasz a remény, az új élet kezdete, az ősz pedig az elmúlást magában hordozó vég előhírnöke. Ilyen értelemben a március az október ellentéte, mégis a magyar ember szívében hasonló érzéseket gerjeszt, hiszen mindkét esetben magyar forradalom és a szabadságharc eseményeire tekintünk vissza. Legyen az március vagy október, mindkét alkalommal vezérgondolatként szólunk a szabadságról. Arról a szabadságról, amiért harcoltak 1848-ban, és arról a szabadságról, amiért mártírhálált haltak 1849 októberében.

Mindennél fontosabb, hogy úgy beszéljünk a szabadságról, mint egy, a létünkhöz nélkülözhetetlen állapotról. Meggyőződéssel valljuk, hogy minden ember megérdemelt joga a mában és a jövőben egyaránt.

Tisztelt egybegyűltek!

De mit is jelent a szabadság?

Jelen pillanatban is szabadon járhatunk, mondhatunk olyasmit, ami azelőtt tilos volt, és még számtalan más dolgot szabadon művelhetünk. Ez az egyéni szabadság.

Az igazi, nemzeti szabadság abban áll, hogy függetlenül másoktól, meg tudunk-e valósítani általunk kitűzött, más nemzetet hátrányosan nem érintő nemzeti célokat? Ennek értelmében szabadok vagyunk-e?

Sajnos be kell látnunk, hogy nem. Ilyen értelemben nem vagyunk szabadok. Bár képesek lennénk rá mind szellemi, mind anyagi tekintetben, mind képzettségünk, mind pedig erőforrásaink révén, mégsem tudunk másoktól függetlenül semmit sem megvalósítani. Nincsen hozzá jogunk. Nem vagyunk autonóm erő.

Kisebbség vagyunk, a szó legrosszabb értelmében. Állandóan kérünk, koldulunk, gazsulálunk kell.

A jelenlegi erdélyi társadalom politikai élete abból áll, hogy időnként megválasztja azokat, akik úgy vélik magukról, hogy ők tudnak a legjobban kérni, koldulni, gazsulálni, Bukarestben elintézni ezt-azt. Ennek érdekében mindenki, bárkivel szövetségre lépnek.

Tisztelt egybegyűltek, be kell látnunk: így sohasem fogjuk kivívni a szabadságunkat. Egy negyed évszázada erőltetjük ezt a módszert, és nem vezet eredményre. A kijárási politika megbukott.

Helyzetünkre megoldást csakis az autonómia jelenthet. Döntsünk mi a saját sorsunkról, osszuk el mi az itt megtermelt javakat. Mi, itt élő magyarok, románok és a többi Erdélyben élő nemzet közösen. Különböző autonómiaformák eléréseért kell küzdenünk, itt Partiumban, a Székelyföldön, egész Erdélyben. Ennek elérése nélkül elfogyunk, beolvadunk. A szabadság nem a természet ajándéka. A szabadságért meg kell küzdeni. Ezt elérni kormányzati bársonyszékekből nem lehet.

Bibó Istvánt idézve: „A szabadság ott kezdődik, ahol megszűnik a félelem.” A mi erdélyi közösségünk még fél. Félt önállónak lenni. Habár tudja, hogy ez a járható út, hallgat azokra, akik a félelmet, a kishitűséget táplálják belé.

A félelem mellé társul a kifosztottságunk. A kommunista Románia mindent elkobzott, nem volt szent sem a magán, sem az egyházi vagy közösségi tulajdon. Mai napig hitegetés, időhúzás, cselezés tapasztalható a visszaszolgáltatásban. Egyesek olyant is megkaptak, ami nem járt nekik, mi pedig az őseink által épített örökségünkhöz sem juthatunk hozzá.

Adjátok vissza jelképeinket, iskoláinkat, egyetemeinket! Oda jutottunk, hogy nincs magyar orvosképzés Erdélyben. Az állami magyar egyetem csak választási mézesmadzag. Elegünk van már abból, hogy „majd”, hogy „most nem aktuális”, hogy most más a prioritás. Ígéretetek már eleget a hatalom képviselői, lett légyenek magyarok vagy románok.

Azt kívánom, váljunk olyanokká, akik inkább a szívükre hallgatnak és nem arra, amit mások diktálnak.

Higgyünk abban, hogy nincs „nem tudom”, hogy nincs „úgysem sikerül”, hogy nincs „lehetetlen”. Inkább mondjuk azt, hogy a lehetetlen nem létezik!

Az utóbbi időben mindent elkövetnek valakik, hogy ne érezzük jól magunkat hazánkba, hogy féljünk. Nekik üzenjük: voltunk, vagyunk, leszünk!

Voltunk: hiszen országot alapítottunk, befogadtunk népeket, védtük Európát és a kereszténységet.

Harcoltunk szabadságunkért. Közben pedig építettünk, alkottunk. Munkánkkal hozzájárultunk az európai kultúrához.

Vagyunk: ennek számtalan jelét kell adjuk a mindennapi életben helytállva, megívva napi csatáinkat, gazdaságilag és számbelileg gyarapodva, kiállva jogainkért. Érezzék, hogy vagyunk!

Leszünk: igen, leszünk! A történelem során sokan próbálták megtörni, eltüntetni nemzetünket. De minden esetben talpra álltunk és újból erőre kaptunk.

Tisztelt ünneplő sokaság!

Mit kívánt a magyar nemzet 1848-ban?

Többek között uniót Erdéllyel. És úgy tűnik, ez újból megvalósult, hála a nemzetben gondolkodó magyar kormány gondoskodásának. Rövid idő alatt nem remélt lehetőségek nyíltak meg előttünk. Ezekkel élnünk kell. Kérem Önöket, ennek a gondolatnak a jegyében szavazzanak az április 6-át megelőző időszakban.

Legyen ez a lehetőség a demokrácia ünnepe, legyen ez az aktus az igazi unió az erdélyiekkel, a Kárpát-medence összes magyarjával.

Tisztelt egybegyűltek!

A hírekben hallható, hogy megújult a Vigadó, megújult a Kossuth tér, megújul Magyarország. Mert jobban teljesít. Jó ezt hallani. Bizzunk erőnkbe, ne hagyjuk, hogy az annyi éven át belénk sulykolt „mert mi kicsik vagyunk” politikája elfásítson.

Merjünk újból nagyok lenni, nagyot álmodni, merjünk tenni álmunk megvalósulása érdekében. Ha így cselekszünk, be fog teljesülni óhajunk, és higgyék el, megújul a nemzet is.

Köszönöm a lehetőséget.

Szatmárnémeti, 2014. március 15.

